

Ionuț PEPENEL
GRAMATICA LIMBII FRANCEZE

EDITURA PARALELA 45

Îngrijire ediție: Ionuț Burcioiu
Redactare: Daniel Mitran
Tehnoredactare: Mariana Dumitru
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Mirona Pintilie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PEPENEL, IONUȚ

**Gramatica limbii franceze : grupul nominal, adjectivele și
pronumele, verbul, cuvintele invariabile, tipurile de fraze, fraza
complexă, toate regulile de gramatică explicate : 500 de exerciții
cu răspunsuri, 30 de teste tip grilă, A1-B2 / Ionuț Pepenel. - Pitești :**

Paralela 45, 2021

Conține bibliografie

ISBN 978-973-47-3431-3

811.133.1

COMENZI – CARTEA PRIN POȘTĂ

EDITURA PARALELA 45

Bulevardul Republicii, nr. 148, Clădirea C1, etaj 4, Pitești,
jud. Argeș, cod 110177

Tel.: 0248 633 130; 0753 040 444; 0721 247 918

Tel./fax: 0248 214 533; 0248 631 439; 0248 631 492

E-mail: comenzi@edituraparelela45.ro

www.edituraparelela45.ro

Tiparul executat la tipografia Editurii Paralela 45

E-mail: tipografie@edituraparelela45.ro

Copyright © Editura Paralela 45, 2021

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate,

iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparelela45.ro

Ionuț PEPENEL

Gramatica limbii franceze

A1-B2

- GRUPUL NOMINAL, ADJECTIVELE ȘI PRONUMELE • VERBUL
- CUVINTELE INVARIABILE • TIPURILE DE FRAZE • FRAZA COMPLEXĂ

- Toate regulile de gramatică explicate
 - 500 de exerciții cu răspunsuri
 - 30 de teste tip grilă

Editura Paralela 45

CUPRINS

<i>PREFAȚĂ</i>	11
PARTEA I GRUPUL NOMINAL, ADJECTIVELE ȘI PRONUMELE	13
(LE GROUPE NOMINAL, LES ADJECTIFS ET LES PRONOMS)	
INTRODUCERE: GRUPUL NOMINAL	15
1. SUBSTANTIVUL (LE NOM)	15
I. Genul și numărul (Le genre et le nombre).....	16
II. Femininul substantivelor (Le féminin des noms)	18
III. Pluralul substantivelor (Le pluriel des noms)	21
IV. Pluralul substantivelor compuse (Le pluriel des noms composés).....	22
EXERCICES.....	23
TEST 1	28
2. ADJECTIVUL CALIFICATIV (L'ADJECTIF QUALIFICATIF)	31
I. Femininul adjectivelor calitative (Le féminin des adjectifs qualificatifs)	31
II. Pluralul adjectivelor calitative (Le pluriel des adjectifs qualificatifs)	32
III. Locul adjectivelor calitative (Place des adjectifs qualificatifs)	32
IV. Acordul adjectivelor calitative (L'accord des adjectifs qualificatifs)	33
V. Complementele adjectivelor calitative (Les compléments des adjectifs qualificatifs)	35
EXERCICES.....	35
TEST 2	39
3. ADJECTIVELE NUMERALE (LES DÉTERMINANTS ET LES ADJECTIFS NUMÉRAUX)	41
EXERCICES.....	44
TEST 3	45
4. ARTICOLELE (LES ARTICLES)	47
I. Articolele hotărâte (Les articles définis).....	47
II. Articolele nehotărâte (Les articles indéfinis).....	49
III. Articolele partitive (Les articles partitifs).....	49
IV. Înlocuirea articolelor cu prepoziția <i>de</i> (Remplacement des articles par la préposition <i>de</i>)	50
V. Omisiunea articolelor (L'omission des articles)	51

EXERCICES.....	52
TEST 4	58
5. ADJECTIVELE ȘI PRONUMELE POSESIVE (LES POSSESSIFS)	60
EXERCICES	61
TEST 5	63
6. ADJECTIVELE ȘI PRONUMELE DEMONSTRATIVE (LES DÉMONSTRATIFS)	65
EXERCICES.....	66
TEST 6	68
7. ADJECTIVELE ȘI PRONUMELE INTEROGATIVE (LES INTERROGATIFS)	70
EXERCICES	71
TEST 7	73
8. ADJECTIVELE ȘI PRONUMELE NEHOTĂRÂTE (LES INDÉFINIS)	75
EXERCICES	79
TEST 8	82
9. PRONUMELE PERSONALE (LES PRONOMS PERSONNELS)	84
I. Pronumele subiecte (Les pronoms sujets)	84
II. Pronumele accentuate (Les pronoms toniques ou accentués)	84
III. Pronumele complemente (Les pronoms compléments)	84
IV. Pronumele reflexive (Les pronoms réfléchis)	86
V. Pronumele neutru <i>le</i> (Le pronom neutre <i>le</i>)	87
EXERCICES	87
TEST 9	91
10. PRONUMELE EN ȘI Y (LES PRONOMS EN ET Y)	94
EXERCICES	96
TEST 10	103
11. PRONUMELE RELATIVE (LES PRONOMS RELATIFS)	106
EXERCICES	107
TEST 11	110
 PARTEA A II-A VERBUL (LE VERBE)	 113
 INTRODUCERE: GRUPUL VERBAL	 115
12. CONSTRUCȚIILE VERBALE (LES CONSTRUCTIONS VERBALES)	115
13. MODUL INDICATIV (L'INDICATIF)	118
I. Prezentul (Le présent)	118
EXERCICES	121
II. Timpurile trecutului (Les temps du passé)	126
1. Imperfectul (L'imparfait)	126

EXERCICES	126
2. Perfectul compus (Le passé composé)	128
EXERCICES	129
Imperfectul și perfectul compus	133
EXERCICES	133
3. Trecutul recent (Le passé récent)	135
EXERCICES	135
4. Perfectul simplu (Le passé simple)	136
EXERCICES	137
5. Mai-mult-ca-perfectul (Le plus-que-parfait)	138
EXERCICES	138
6. Trecutul anterior (Le passé antérieur)	140
EXERCICES	141
III. Timpurile viitorului (Les temps du futur)	141
1. Viitorul simplu (Le futur simple)	141
EXERCICES	142
2. Viitorul apropiat (Le futur proche)	144
EXERCICES	145
3. Viitorul anterior (Le futur antérieur)	146
EXERCICES	146
TEST 12	147
14. DIATEZA PASIVĂ (LA VOIX PASSIVE)	151
EXERCICES	153
15. CONSTRUCȚIILE IMPERSONALE (LES CONSTRUCTIONS IMPERSONNELLES)	155
EXERCICES.....	156
TEST 13	157
16. MODUL SUBJONCTIV (LE SUBJONCTIF)	159
I. Formare și timpuri (Formation et temps)	159
II. Cazuri de folosire a modului subjunctiv (Emploi du subjunctif)	160
EXERCICES	164
TEST 14	169
17. MODUL CONDIȚIONAL (LE CONDITIONNEL)	172
EXERCICES	173
18. MODUL IMPERATIV (L'IMPÉRATIF)	177
EXERCICES	177
TEST 15	179
19. MODUL INFINITIV (L'INFINITIF)	181
20. MODUL PARTICIPIU (LE PARTICIPE)	182
I. Participiul prezent (Le participe présent)	182
II. Gerundivul (Le gérondif)	182

EXERCICES.....	183
III. Participiul trecut (Le participe passé)	186
21. ACORDUL PARTICIPIULUI TRECUT (L'ACCORD DU PARTICIPE PASSÉ)	189
EXERCICES.....	191
TEST 16	195
PARTEA A III-A CUVINTELE INVARIABLE (LES MOTS INVARIABLES)	197
22. PREPOZIȚIILE (LES PRÉPOSITIONS)	199
EXERCICES	203
TEST 17	207
23. ADVERBELE (LES ADVERBES)	209
EXERCICES	214
TEST 18	218
PARTEA A IV-A TIPURILE DE FRAZE (LES TYPES DE PHRASES)	221
24. FRAZA INTEROGATIVĂ (LA PHRASE INTERROGATIVE)	223
I. Interogația totală	223
II. Interogația parțială.....	223
EXERCICES.....	225
25. FRAZA NEGATIVĂ (LA PHRASE NÉGATIVE)	227
EXERCICES	230
26. FRAZA IMPERATIVĂ (LA PHRASE IMPÉRATIVE)	232
EXERCICES.....	233
27. FRAZA EMFATICĂ (LA MISE EN RELIEF)	235
EXERCICES	236
TEST 19	238
PARTEA A V-A FRAZA COMPLEXĂ (LA PHRASE COMPLEXE)	241
28. PROPOZIȚIA SUBORDONATĂ INTRODUSĂ PRIN SI (LA PROPOSITION SUBORDONNÉE INTRODUITE PAR SI)	243
EXERCICES	243
TEST 20	247
29. CONCORDANȚA TIMPURILOR LA INDICATIV	249
(LA CONCORDANCE DES TEMPS À L'INDICATIF)	
EXERCICES	249
TEST 21	252

30. DISCURSUL INDIRECT (LE DISCOURS RAPPORTÉ)	254
EXERCICES	257
TEST 22	261
31. EXPRIMAREA CAUZEI (L'EXPRESSION DE LA CAUSE)	263
EXERCICES	265
TEST 23	267
32. EXPRIMAREA CONSECINȚEI (L'EXPRESSION DE LA CONSÉQUENCE)	268
EXERCICES	270
TEST 24	272
33. EXPRIMAREA SCOPULUI (L'EXPRESSION DU BUT)	273
EXERCICES	274
TEST 25	276
34. EXPRIMAREA OPOZIȚIEI ȘI A CONCESIEI	277
(L'EXPRESSION DE L'OPPOSITION ET DE LA CONCESSION)	
EXERCICES	279
TEST 26	281
35. EXPRIMAREA CONDIȚIEI ȘI A IPOTEZEI	283
(L'EXPRESSION DE LA CONDITION ET DE L'HYPOTHÈSE)	
EXERCICES	285
TEST 27	288
36. EXPRIMAREA COMPARAȚIEI (L'EXPRESSION DE LA COMPARAISON)	290
EXERCICES	294
TEST 28	298
37. EXPRIMAREA TIMPULUI (L'EXPRESSION DU TEMPS)	299
EXERCICES	302
TEST 29	306
TEST 30 (TEST FINAL)	307
EXERCICES SUPPLÉMENTAIRES	311
ANEXE	320
NOȚIUNI DE FONETICĂ	321
ACCENTELE	322
CONJUGAREA VERBELOR	323
TABELE DE CONJUGARE	325
VERBE ȘI CONSTRUCȚII VERBALE DIFICILE	329
EXPRIMAREA RAPORTURILOR LOGICE – SINTEZE	339
CHEIA EXERCIȚIILOR	345
SOLUȚIILE TESTELOR DE EVALUARE	365
BIBLIOGRAFIE	368

PREFAȚĂ

Gramatica limbii franceze se adresează elevilor, studenților și tuturor celor care doresc să-și îmbogățească, să-și sistematizeze sau să-și testeze cunoștințele de limba franceză, în funcție de nivelul dorit: *începător, fals începător, mediu, avansat* (A1–B2).

Lucrarea este structurată în **5 părți** (*I. Grupul nominal, adjectivele și pronumele; II. Verbul; III. Cuvintele invariabile; IV. Tipurile de fraze; V. Fraza complexă*) care propun, în total, **37 de capitole**, unde sunt explicate detaliat, cu numeroase exemple, elementele de morfologie și sintaxă esențiale ale limbii franceze. În prezentarea regulilor gramaticale s-a folosit un limbaj clar, accesibil, sintetic care să ajute la înțelegerea, fixarea și utilizarea corectă a acestora. Este o lucrare concepută din perspectivă practică, atât ca un *manual*, cât și ca un *caiet de exerciții*, utilizabilă nu doar în completarea metodelor de limba franceză la clasă, ci și în învățarea individuală.

Fiecare capitol este urmat de numeroase *exerciții de reutilizare* a elementelor studiate, completare de fraze, texte, dialoguri, asociere de fraze, alegere multiplă, formulare de răspunsuri la întrebări, reformulare etc. S-a acordat o pondere mai mare acelor elemente gramaticale care sunt percepute de obicei mai dificile (*timpuri verbale, subjonctiv, „si” condițional, raporturi logice*), acestea putând fi exersate de-a lungul mai multor capitole. Anumite excepții, reguli sau aspecte care țin de subtilitățile limbii au fost semnalate în cadrul fiecărei lecții la rubrica **ATENȚIE!**.

La sfârșitul unui capitol sau al unui ansamblu de capitole, după fiecare set de exerciții este prevăzut câte un *test de evaluare cu itemi cu alegere multiplă* (tip grilă), care permit verificarea imediată a cunoștințelor acumulate și revenirea asupra unor aspecte insuficient înțelese. Pentru fiecare exercițiu, respectiv test de evaluare, la finalul cărții sunt propuse *cheia exercițiilor și soluțiile testelor de evaluare*, pentru a facilita învățarea independentă și a oferi posibilitatea unei verificări imediate a nivelului de cunoștințe dobândit.

Anexele propun un bogat material complementar explicațiilor din cuprinsul cărții, conținând noțiunile esențiale de fonetică, accentele limbii franceze, conjugarea verbelor, anumite verbe și construcții verbale dificile, dar și tabele de sinteză pentru exprimarea raporturilor logice.

Avem convingerea că lucrarea de față oferă celor interesați de studiul limbii franceze o bază teoretică și practică pertinentă și solidă în vederea exprimării corecte și expresive atât în scris, cât și în conversații.

Autorul

PARTEA I

Grupul nominal, adjectivele și pronumele (Le groupe nominal, les adjectifs et les pronoms)

INTRODUCERE – GRUPUL NOMINAL

(INTRODUCTION – LE GROUPE NOMINAL)

1. **SUBSTANTIVUL** (*LE NOM*)
2. **ADJECTIVUL CALIFICATIV** (*L'ADJECTIF QUALIFICATIF*)
3. **ADJECTIVELE NUMERALE** (*LES DÉTERMINANTS ET LES ADJECTIFS NUMÉRAUX*)
4. **ARTICOLELE** (*LES ARTICLES*)
5. **ADJECTIVELE ȘI PRONUMELE POSESIVE** (*LES POSSESSIFS*)
6. **ADJECTIVELE ȘI PRONUMELE DEMONSTRATIVE** (*LES DÉMONSTRATIFS*)
7. **ADJECTIVELE ȘI PRONUMELE INTEROGATIVE** (*LES INTERROGATIFS*)
8. **ADJECTIVELE ȘI PRONUMELE NEHOTĂRÂTE** (*LES INDÉFINIS*)
9. **PRONUMELE PERSONALE** (*LES PRONOMS PERSONNELS*)
10. **PRONUMELE EN ȘI Y** (*LES PRONOMS EN ET Y*)
11. **PRONUMELE RELATIVE** (*LES PRONOMS RELATIFS*)

INTRODUCERE – GRUPUL NOMINAL

Grupul nominal este constituit dintr-un **substantiv** precedat de un alt cuvânt numit **determinant**, care se acordă în general cu substantivul în gen și număr. Există diferite tipuri de determinanți:

- articolele (**la** fille), adjectivele demonstrative (**cette** fille), adjectivele posesive (**sa** fille);
- adjectivele nehotărâte (**quelques** personnes), numeralele cardinale (**trois** enfants);
- adjectivele interogative sau exclamative (**quel** jour, **quelle** heure), adverbele de cantitate (**beaucoup de** force, **trop de** sel).

Ceilați constituanți ai grupului nominal pot fi:

- un adjectiv calificativ (un bateau **long**, une ville **moderne**);
- un substantiv/verb la infinitiv cu prepoziție (un livre **de** cuisine, une montre **en** or, une maison **à** vendre);
- o propoziție relativă (J'ai vu un film **qui** m'a beaucoup plu.).

Un grup nominal poate fi înlocuit prin diferite tipuri de pronume:

- pronume demonstrativ (ce tapis → **celui-ci**);
- pronume posesiv (ta maison → **la** tienne);
- pronume interogativ (Quel gâteau préfères-tu? → **Lequel** préfères-tu?);
- pronume nehotărât (quelques articles → **quelques-uns**);
- pronume personal sau adverbial (Il donne la réponse correcte. → Il **la** donne.
Elle parle de son travail. → Elle **en** parle.).

1. SUBSTANTIVUL (LE NOM)

Substantivul este un cuvânt variabil care desemnează ființe (persoane sau animale) ori lucruri (obiecte sau idei) de genul masculin sau feminin, la numărul singular sau plural.

Substantivele pot fi **comune** (jour, air, voiture) sau **proprii** (Anne, Paris, La Tour Eiffel).

Substantivele comune pot fi:

- **simple** (livre, plaisir, flamme, terre) sau **compuse** (pomme de terre, sac à main, gratte-ciel)
- **concrete** (table, maison, livre) sau **abstracte** (plaisir, beauté, fermeté)
- **numărăbile** (un étudiant / deux étudiants, un livre / plusieurs livres) sau **nenumărăbile** (du sable, de l'eau, du beurre)
- **animate** (se referă la persoane și la animale): femme, chat, docteur sau **inanimate** (se referă la lucruri și la noțiuni abstracte): chaise, certitude, confiance.

I. GENUL ȘI NUMĂRUL

- **Genul** unui substantiv este indicat de articolul sau de adjectivul care îl însoțește: **le père** (masculin) / **la mère** (feminin); **un chemisier blanc** (masculin) / **une robe blanche** (feminin).

Substantivele care desemnează persoane sau anumite animale sunt masculine ori feminine, în funcție de sex: *le frère / la soeur, le chien / la chienne, le soldat, la secrétaire.*

ATENȚIE! Substantivele *une ordonnance, une vigie, une estafette, une clarinette, une sentinelle* sunt feminine în formă dar desemnează masculinul, în timp ce substantive precum *un mannequin, un bas-bleu, un laideron* sunt masculine în formă dar desemnează femininul.

Genul unui substantiv poate fi recunoscut după anumite sufixe sau terminații.

Sufixe de substantive masculine	Exemple	Sufixe de substantive feminine	Exemple
-age	<i>voyage</i>	-ade	<i>salade, limonade</i>
-ail, -eil, -ueil, -euil	<i>travail, soleil, recueil, fauteuil</i>	-aille, -eille, -euille	<i>bataille, bouteille, feuille</i>
-al	<i>journal, bocal</i>	-aine	<i>haine, centaine</i>
-eu, -au, -eau	<i>pneu, noyau, château</i>	-aison	<i>maison, raison, saison</i>
-er	<i>boucher</i>	-ance, -ence	<i>chance, confiance, différence, science</i>
-et	<i>secret, filet, bouquet</i>	-ande	<i>commande, réprimande</i>
-ier	<i>cendrier, tablier, prunier</i>	-ée	<i>soirée, arrivée</i>
-illon	<i>pavillon</i>	-esse	<i>richesse, jeunesse</i>
-in	<i>matin, chagrin, vin</i>	-ette	<i>raquette, disquette</i>
-is	<i>colis</i>	-ie	<i>sortie, boulangerie</i>
-isme	<i>journalisme, romantisme</i>	-ise	<i>franchise, entreprise</i>
-oir	<i>miroir, soir, couloir</i>	-sion, -tion, -xion	<i>vision, attention, réflexion</i>
-ment	<i>changement, médicament</i>	-té	<i>bonté, santé, liberté</i>
		-ure, -ude	<i>confiture, fermeture, solitude, habitude</i>

Există totuși anumite excepții.

Sunt feminine:

- age – *une cage, une plage, une image, une nage, une rage.*
- eau – *une eau, une peau.*
- in – *une main, une fin.*
- is – *une brebis, une fois, une souris, une oasis.*

Sunt masculine:

- ée – *un lycée, un musée.*
- euille – *un portefeuille, un chèvrefeuille.*
- ie – *un parapluie, un incendie, un génie, un foie.*
- ure – *le carbure, le sulfure, le murmure.*
- té – *un pâté, un raté.*

ATENȚIE!

Următoarele substantive sunt **masculine în limba franceză și feminine în limba română:**

<i>un art</i>	<i>le doute</i>	<i>le monastère</i>	<i>le récit</i>
<i>le balai</i>	<i>un encrier</i>	<i>le monde</i>	<i>le rôti</i>
<i>le banc</i>	<i>le front</i>	<i>le narcisse</i>	<i>le sépale</i>
<i>le cacao</i>	<i>le gant</i>	<i>le navire</i>	<i>le sort</i>
<i>le café</i>	<i>un hémisphère</i>	<i>un ongle</i>	<i>le souci</i>
<i>le canapé</i>	<i>un insecte</i>	<i>un orchestre</i>	<i>le sulfamide</i>
<i>le casque</i>	<i>le légume</i>	<i>le pain</i>	<i>le travail</i>
<i>le centime</i>	<i>le livre</i>	<i>le parachute</i>	<i>le zèbre</i>
<i>le champagne</i>	<i>le macaroni</i>	<i>le parapluie</i>	<i>le séjour</i>
<i>le chiffre</i>	<i>le masque</i>	<i>le pays</i>	<i>le sel</i>
<i>le crime</i>	<i>le marbre</i>	<i>le pétale</i>	
<i>le désordre</i>	<i>le merle</i>	<i>le phoque</i>	
<i>le dogme</i>	<i>le meuble</i>	<i>le poêle</i>	

Următoarele substantive sunt **feminine în limba franceză și masculine sau neutre în limba română:**

<i>une affiche</i>	<i>la compote</i>	<i>la grappe</i>	<i>la pomme de terre</i>
<i>une âme</i>	<i>la côtelette</i>	<i>la guerre</i>	<i>la purée</i>
<i>une annonce</i>	<i>la coutume</i>	<i>une horloge</i>	<i>la radio</i>
<i>une apostrophe</i>	<i>la culotte</i>	<i>la jambe</i>	<i>la rivière</i>
<i>une armoire</i>	<i>la danse</i>	<i>la joue</i>	<i>la route</i>
<i>une attaque</i>	<i>la dent</i>	<i>la marche</i>	<i>la tente</i>
<i>une auto</i>	<i>la douche</i>	<i>la minute</i>	<i>la terre</i>
<i>la bague</i>	<i>une écurie</i>	<i>la montagne</i>	<i>la tête</i>
<i>la boxe</i>	<i>une enveloppe</i>	<i>la mosaïque</i>	<i>la tour</i>
<i>la carotte</i>	<i>une épaule</i>	<i>la montre</i>	<i>la tribu</i>
<i>la chaîne</i>	<i>une épingle</i>	<i>une omoplate</i>	<i>la valse</i>
<i>la chaise</i>	<i>une épithète</i>	<i>la pantoufle</i>	<i>la vendange</i>
<i>la charrue</i>	<i>une étable</i>	<i>la pêche</i>	<i>la ville</i>
<i>la chose</i>	<i>la foire</i>	<i>la poche</i>	<i>la vitre</i>
<i>la cloche</i>	<i>la gorge</i>	<i>la pomme</i>	

• Anumite substantive sunt **omonime** (se scriu și se pronunță la fel) dar au sensuri diferite, în funcție de gen:

- un aigle (*vultur*) / une aigle (*stemă, blazon*)
- le champagne (*vinul alb spumos, șampania*) / la Champagne (*regiune în Franța*)
- le crêpe (*crepul, țesătura*) / la crêpe (*clătita*)
- le critique (*criticul literar*) / la critique (*critica*)
- le foudre (*războinic redutabil*) / la foudre (*trăsnetul*)
- le garde (*paznicul*) / la garde (*paza, supravegherea*)
- le hollande (*sortiment de brânză*) / la hollande (*pânză albă de in*) / la Hollande (*Olanda*)
- le livre (*cartea*) / la livre (*unitate de măsură; 1 livră = aproximativ 500 g*)

le manche (*mânerul*) / la manche (*mâneca*) / La Manche (*Marea Mânecii*)
 le mémoire (*expunere, memoriu*) / la mémoire (*memoria*)
 le mode (*modul, felul*) / la mode (*moda*)
 le moule (*tiparul*) / la moule (*scoica*)
 le mousse (*elev marinar*) / la mousse (*spuma, mușchiul de pe copaci*)
 le page (*pajul*) / la page (*pagina*)
 le poêle (*soba*) / la poêle (*tigaia*)
 le poste (*postul*) / la poste (*posta*)
 le vase (*vaza*) / la vase (*noroiul*)
 le voile (*vălul, voalul*) / la voile (*vela, pânda de corabie*)
 le tour (*înconjurul, turul, strungul*) / la tour (*turnul*).

- Substantivele pot fi la **singular** (de semnând o singură ființă sau un singur lucru) ori la **plural** (de semnând mai multe ființe sau lucruri):

une table (singular) / *des tables* (plural); *un chien* (singular) / *des chiens* (plural).

- Anumite substantive, denumite **substantive colective**, desemnează la singular un grup de ființe sau de lucruri: *le bétail* (animalele din gospodărie), *la foule* (mulțimea de oameni), *la flotte*.

- Există câteva substantive care **nu se folosesc decât la forma de plural**:

les arrhes (<i>arvuna</i>)	les honoraires (<i>onorariul</i>)
les débris (<i>resturile</i>)	les mœurs (<i>moravurile</i>)
les décombres (<i>dărâăturile</i>)	les noces (<i>nunta</i>)
les échecs (<i>jocul de șah</i>)	les obsèques (<i>funeraliile</i>)
les environs (<i>împrejurimile</i>)	les pourparlers (<i>tratativele</i>)
les fiançailles (<i>logodna</i>)	les représailles (<i>măsurile de pedeapsă</i>)
les frais (<i>cheltuielile</i>)	les ténèbres (<i>întunericul</i>)
les gens (<i>oamenii</i>)	les vivres (<i>alimentele</i>)

II. FEMININUL SUBSTANTIVELOR

- **Regula generală**

Femininul unui substantiv se formează prin **adăugarea unui -e la forma de masculin**:
un ami/une amie, un voisin/une voisine.

Cazuri particulare

A. Substantive cu aceeași formă pentru ambele genuri

- Substantivele terminate în **-e** la masculin nu-și schimbă forma la feminin: *un artiste/une artiste, un collègue/une collègue, un élève/une élève, un camarade/une camarade.*

- La substantivele nume de profesii care se termină în **-e** la masculin, pentru a marca femininul este suficientă adăugarea determinantului feminin: *une architecte, une avocate, une comptable, une présidente, une médecin, une marin, une chef, une écrivain.*

Femininul mai poate fi precizat de asemenea prin adăugarea cuvântului *femme*: *une femme architecte, une femme peintre, un chauffeur femme*.

B. Substantive care adaugă un -e la masculin

1. Consoana finală se pronunță, dar nu se schimbă

- Adăugarea unui -e fără dublarea consoanei:

-at, -ot → -ate, -ote

avocat/avocate, idiot/idiote. Excepții: *chat/chatte, sot/sotte*.

- Dublarea consoanei finale (în general cu schimbarea pronunției):

-et → -ette

cadet/cadette, coquet/coquette. Excepție: *préfet/préfète*.

-el, -eau → -elle

intellectuel/intellectuelle, Gabriel/Gabrielle, chameau/chamelle, jumeau/jumelle

-en, -on → -enne, -onne

gardien/gardienne, pharmacien/pharmacienne, baron/baronne. Excepție: *compagnon/compagne*.

-in(-ain), -an → -ine, -ane

orphelin/orpheline, châtelain/châtelaine, copain/copine, artisan/artisane. Excepții: *Jean/Jeanne, paysan/paysanne*.

- Substantivele terminate în -er la masculin au femininul în -ère:

-er → -ère

fermier/fermière, infirmier/infirmière, boulanger/boulangère, ouvrier/ouvrière.

2. Consoana finală se schimbă și/sau se pronunță

- Majoritatea substantivelor în -s (precedat de o vocală) sau în -x au femininul în -se:

-s, -x → -se

bourgeois/bourgeoise, époux/épouse, ambitieux/ambitieuse, andalou (forma veche andalous)/andalouse. Excepții: *métis/métisse, roux/rousse, vieux/vieille*.

- Substantivele terminate în -f au femininul în -ve:

-f → -ve

veuf/veuve, captif/captive, juif/juive.

- Substantivele terminate în -c au femininul în -que:

-c → -que

franc/franque, turc/turque, grec/grecque.

C. Substantive care formează femininul prin modificarea sau adăugarea unui sufix la masculin

- Substantivele în -eur cărora le corespunde un participiu prezent (*chanteur/chantant*) au femininul în -euse: **-eur → -euse**

chanteur/chanteuse, chercheur/chercheuse, coiffeur/coiffeuse, danseur/danseuse, serveur/serveuse, vendeur/vendeuse.

Excepții: **-eur** → **-eresse**

enchanteur/enchanteresse, pécheur/pécheresse, vengeur/vengeresse.

• Substantivele în **-eur** cărora nu le corespunde un participiu prezent au aceeași formă ca la masculin: *une docteur (doctoresse în limbajul familiar), une ingénieur, une procureur, une professeur.*

• Toate substantivele în **-teur** au femininul în **-trice**
-teur → **-trice**

acteur/actrice, directeur/directrice, éducateur/éducatrice, lecteur/lectrice, rédacteur/rédactrice, spectateur/spectatrice.

• Substantive cu femininul în **-esse**

comte/comtesse

maître/maîtresse

Suisse/Suisse

diable/diablesse

poète/poétesse

tigre/tigresse

duc/duchesse

prince/princesse

hôte/hôtesse

sauvage/sauvagesse

traître/traîtresse

D. Substantive cu formă specială la feminin

• **Radical identic sau asemănător**

canard/cane

empereur/impératrice

neveu/nièce

chevreuil/chevrette

fil/fille

perroquet/perruche

daim/daine

gouverneur/gouvernante

roi/reine

dieu/déesse

héros/héroïne

serviteur/servante

dindon/dinde

loup/louve

tsar/tsarine

favori/favorite

mulet/mule

• **Radical diferit**

Persoane

mari/femme

père/mère

gendre/bru

homme/femme

papa/maman

oncle/tante

monsieur/madame ou

garçon/fille

parrain/marraine

mademoiselle

frère/sœur

mâle/femelle

Animale

bélier/brebis

jars/oie

singe/guenon

bouc/chèvre

lièvre/hase

cerf/biche

matou/chatte

taureau/vache

coq/poule

pigeon/colombe

étalon/jument

sanglier/laie

verrat/truie

E. Substantive cu un singur gen

Unele substantive există doar la masculin (*un témoin, un animal*), altele doar la feminin (*une victime*).

Pentru substantivele nume de animale care au un singur gen, acesta este precizat cu ajutorul cuvintelor *mâle* sau *femelle*: *un éléphant femelle, un moineau femelle, une girafe mâle.*